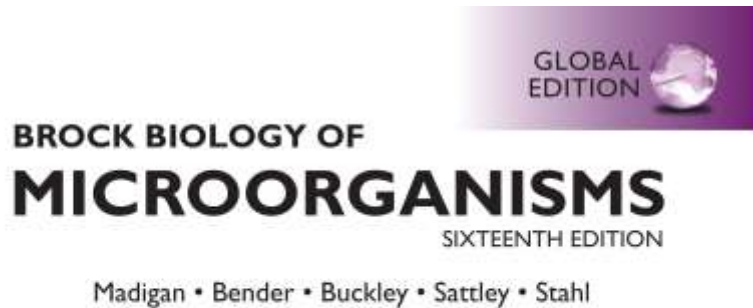

Brock Biology of Microorganisms

Sixteenth Edition, Global Edition

Chapter 3

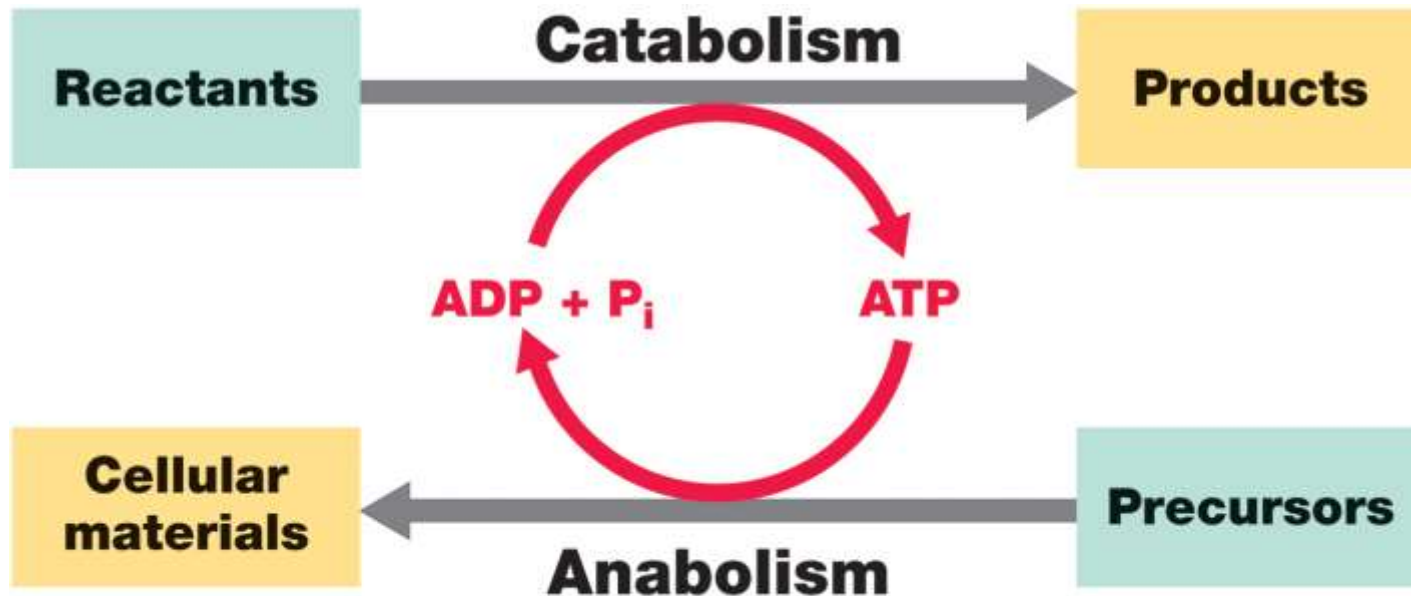
Microbial Metabolism

Metabolisme

Katabolisme: omzetting reactanten in producten, energie komt vrij

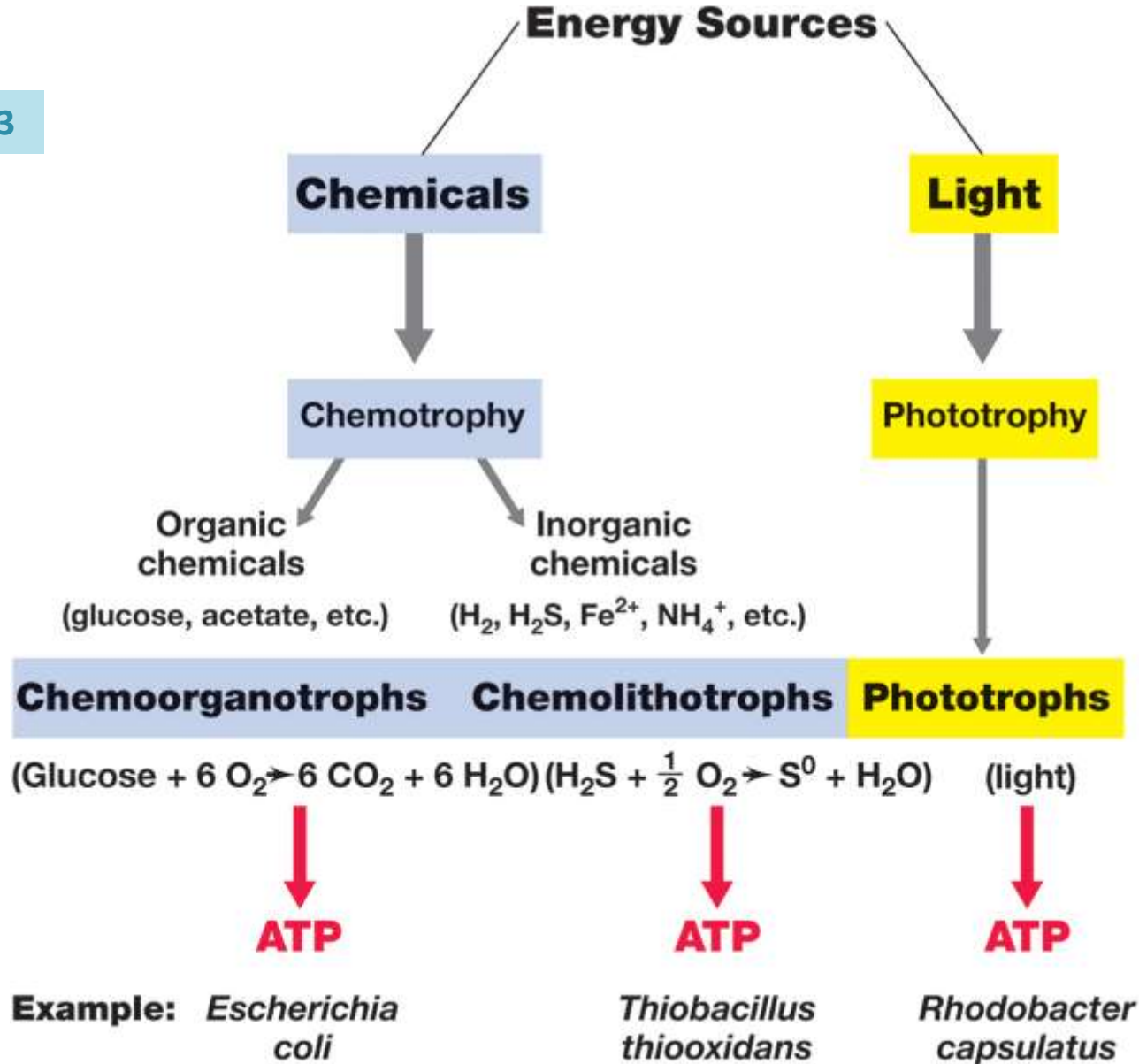
Anabolisme: omzetting precursors in celmateriaal, kost energie

(a) **Energy conservation**

Energiebron

16e: figuur 3.3

Oxygen of anoxygen

Koolstofbron

Autotroof: koolstofbron = CO_2 (primaire producers)

Heterotroof: koolstof uit organisch materiaal

Chemoorganotrofen zijn ook heterotrofen

Meeste chemolithotrofen en fototrofen zijn autotrofen

Autotrofen worden ook wel 'primary producers' genoemd

Wat zijn wij?

1. chemolithoautotroof
2. chemolithoheterotroof
3. chemoorganoautotroof
4. chemoorganoheterotroof
5. fotoautotroof
6. fotoheterotroof

Vrije energie – wat weet je nog?

ΔG is het.... verschil in vrije energie ... tussen product en reactanten

$\Delta G < 0$ energie komt vrij
exergonisch
spontaan

$\Delta G > 0$ energie nodig
endergonisch
niet spontaan

ΔG vs ΔG^0 vs $\Delta G^{0'}$

Vrije energie: ΔG onder werkelijke condities

Maar: concentraties weet je vaak niet

Daarom ΔG^0 :

ΔG^0 : standaard condities = pH 0 , 25 °C, 1 atmosfeer, concentraties 1M

pH 0 lijkt natuurlijk niet op condities in cel!

Daarom $\Delta G^{0'}$:

condities = pH 7 , 25 °C, 1 atmosfeer, concentraties 1M

van $\Delta G^{0'}$ naar ΔG

$$\Delta G = \Delta G^{0'} + RT \ln K$$

R = gasconstante: 8,29 J/mol/°K

T = temperatuur in °K (298 °K) ~ 25°C

K = equilibrium constante van de reactie

Voor reactie **$aA + bB \rightarrow cC + dD$** :

$$\Delta G = \Delta G^{0'} + RT \ln \frac{[C]^c \cdot [D]^d}{[A]^a \cdot [B]^b}$$

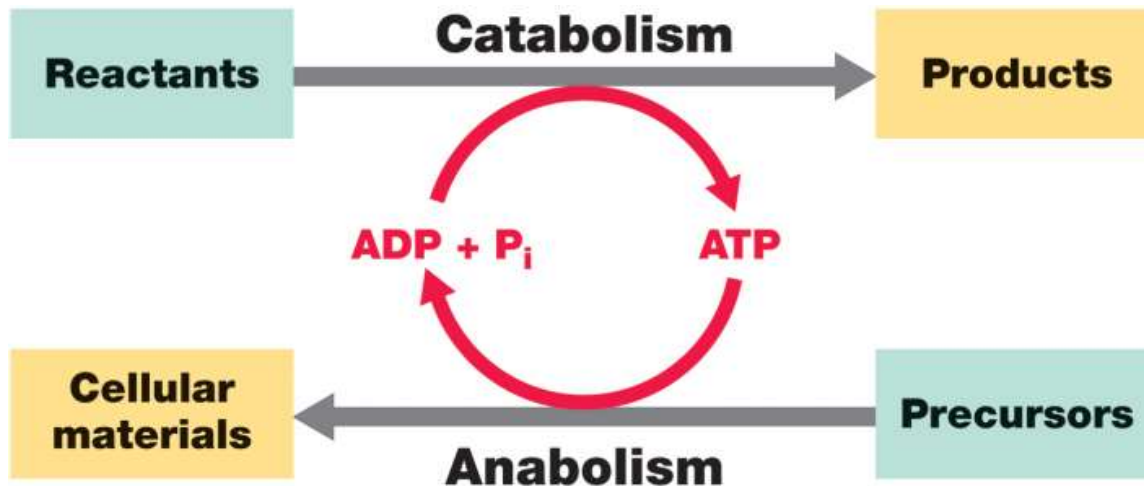
Metabolisme

Katabole reacties zijn exergoon:

- deel van de energie die vrijkomt, komt vrij als warmte
- rest wordt opgeslagen in energierijke moleculen zoals ATP

Anabole reacties zijn endergoon:

- De energie die nodig is, komt b.v. van ATP hydrolyse

(a) Energy conservation

16e: figuur 3.1

15e: geen figuur

Wat heeft een cel nodig om te leven?

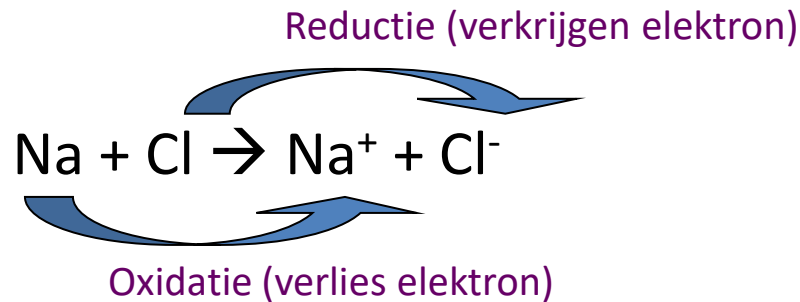
- Water, koolstofbron(nen) en andere nutriënten
- Vrije energie
- Reducerend vermogen (vermogen om elektronen te doneren tijdens redoxreacties)
  - om vrije energie te genereren
  - om bepaalde biosynthetische reacties uit te voeren

Redoxreacties

Overdracht van elektronen (e^-) tussen moleculen

Oxidatie: verlies van e^-

Reductie: verkrijgen van e^-

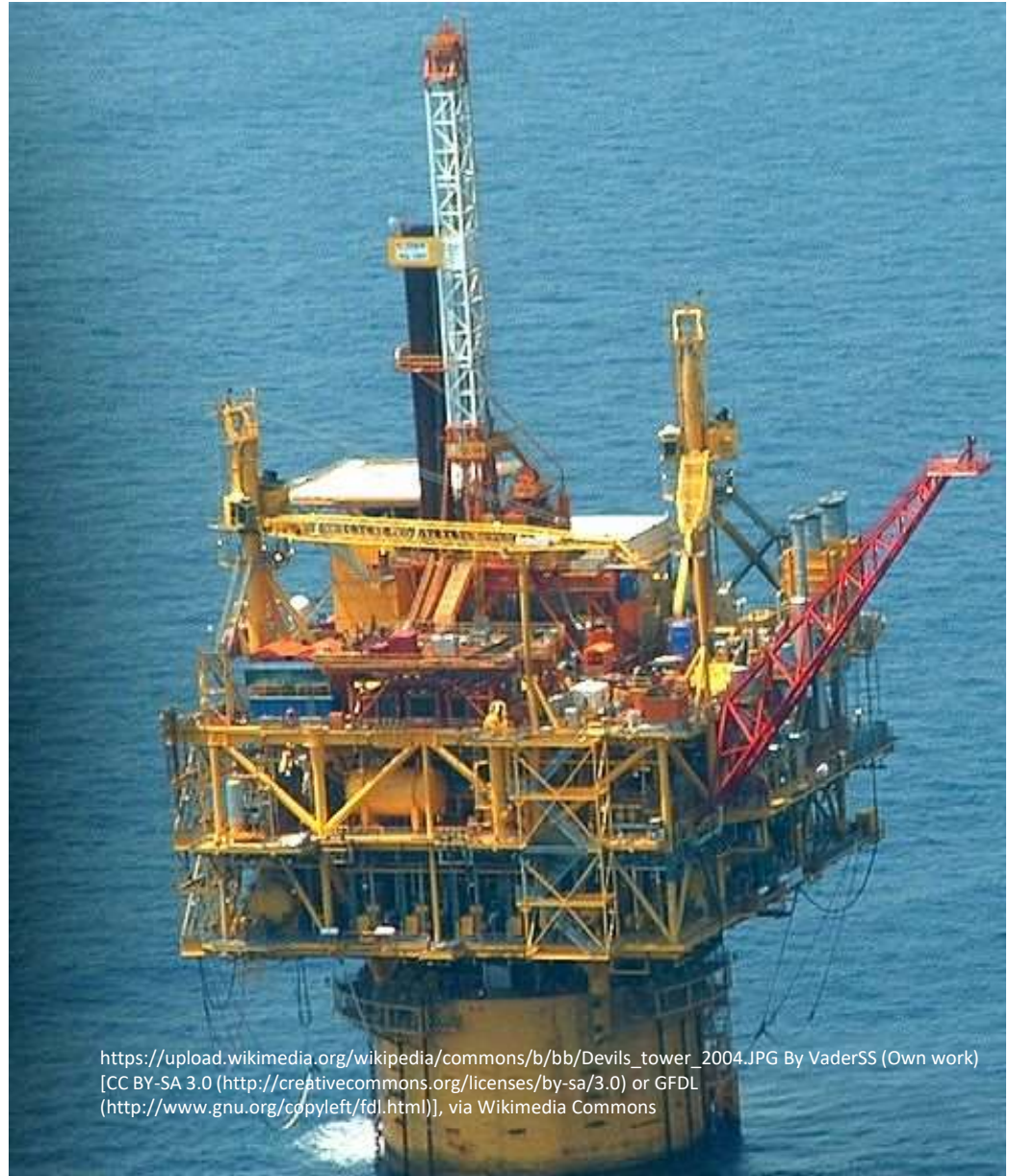

Electronen kunnen niet los bestaan
Er is altijd een donor EN een acceptor

Ezelsbruggetje

OILRIG

Oxidation Involves **L**oss
Reduction Involves **G**ain
(van elektronen)

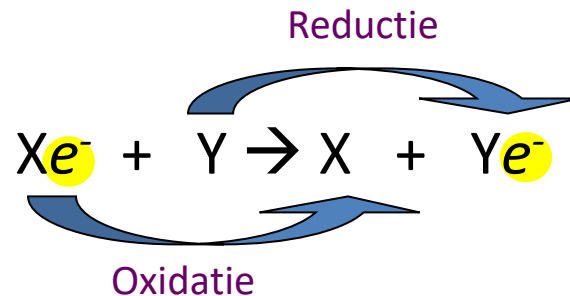
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/bb/Devils_tower_2004.JPG By VaderSS (Own work)
[CC BY-SA 3.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0>) or GFDL
(<http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html>)], via Wikimedia Commons

Ezelsbruggetje

LEO the lion says GER

Redoxreacties

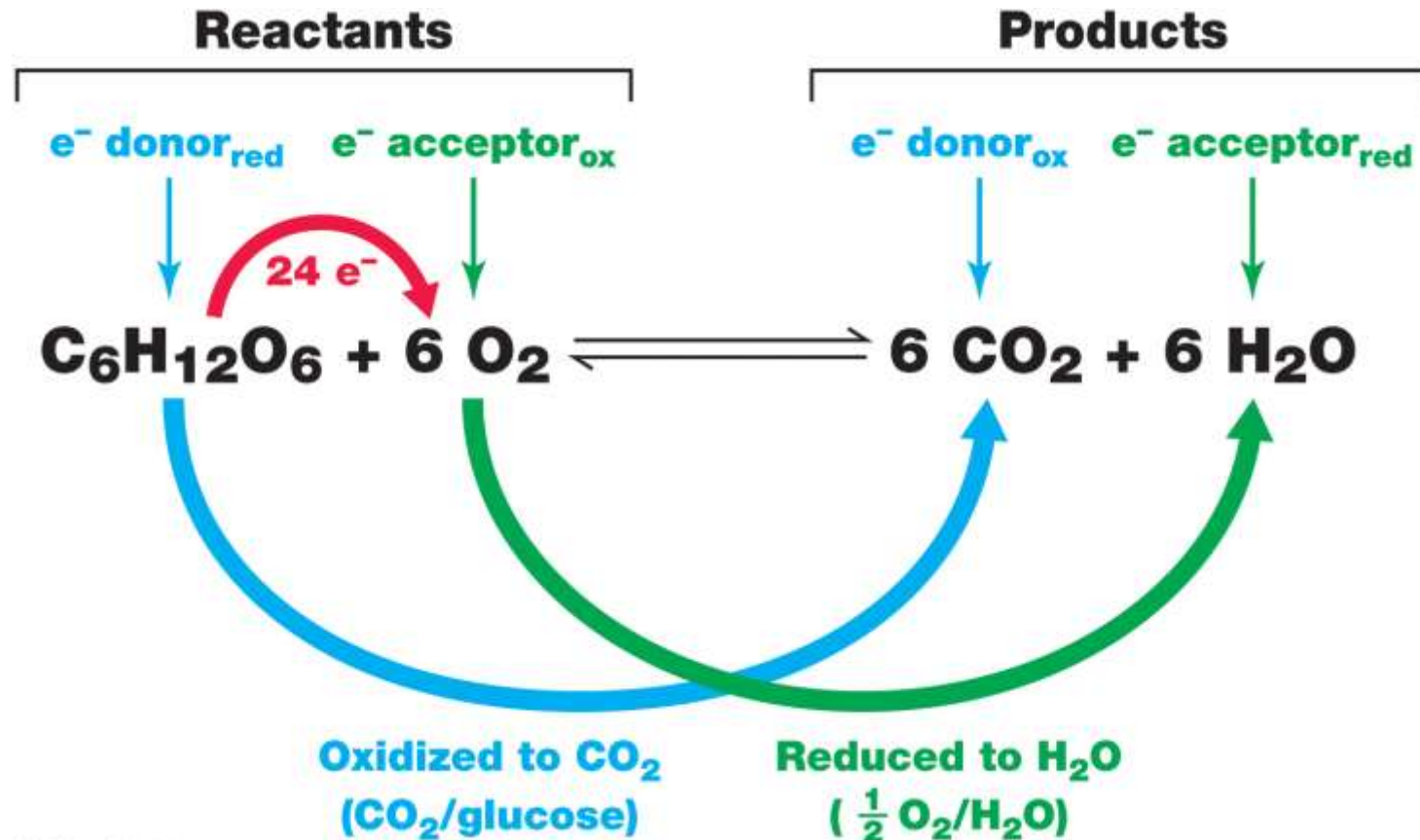
Algemeen:

Xe^- is de reductor => reduceert **Y** (e- donor: draagt e- over aan Y)

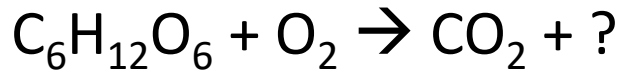
Y is de oxidator => oxideert **Xe^-** (e- acceptor: neemt e- af van Xe^-)

Voorbeeld redoxreactie

Redoxreacties opstellen

Voorbeeld: oxidatie van glucose met zuurstof tot CO₂

Twee vragen:

- a) Hoeveel elektronen worden er overgedragen?
- b) Wat is de totaalreactie?

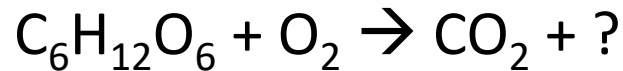
Hoe pak je dit aan?

- Stel eerst de **halfreacties** op.
- Antwoord a (aantal e⁻ dat overgedragen wordt) haal je uit de **oxidatie halfreactie**.
- Voor antwoord b (totaalreactie) combineer je de oxidatie en reductie halfreactie.

Opstellen halfreacties

Voorbeeld: oxidatie van glucose met zuurstof tot CO₂

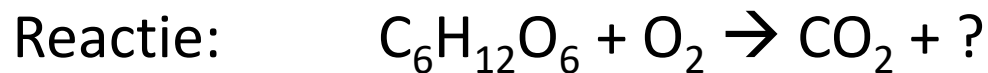

Maak eerst onderscheid tussen beide halfreacties

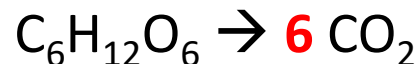
Opstellen halfreacties (zowel oxidatie- als reductie-reactie):

1. Maak C kloppend.
2. Maak O kloppend met H₂O (niet met O₂)
3. Maak H kloppend met H⁺
4. Maak lading kloppend met elektronen

A. Opstellen halfreactie oxidatie:

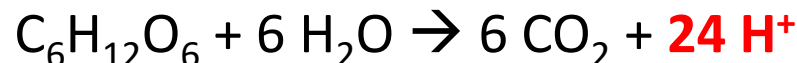
1. Maak **C** kloppend:

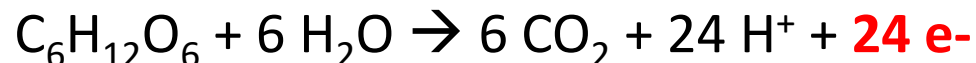
2. Maak **O** kloppend met H_2O :

3. Maak **H** kloppende met H^+ :

4. Maak lading kloppend met e^- :

Dit (24) is het aantal e^- dat overgedragen wordt!

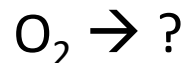
Reactie: $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6 + \text{O}_2 \rightarrow \text{CO}_2 + ?$

A. oxidatie: $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6 \rightarrow \text{CO}_2$

B. reductie: $\text{O}_2 \rightarrow ?$

B. Opstellen halfreactie reductie:

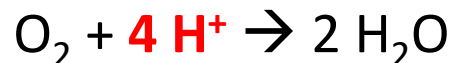
1. Maak **C** kloppend:

2. Maak **O** kloppend met H_2O :

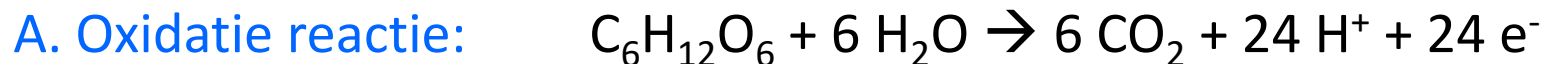
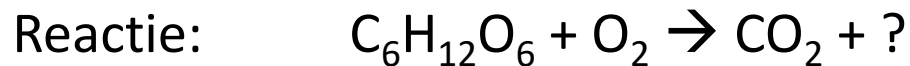

3. Maak **H** kloppende met H^+ :

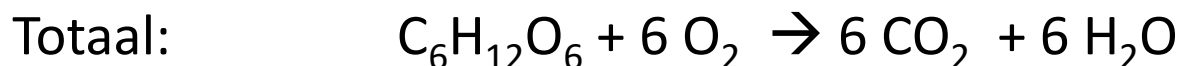
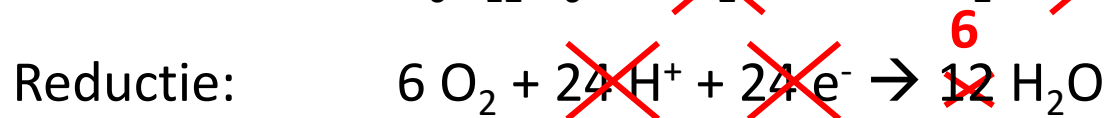
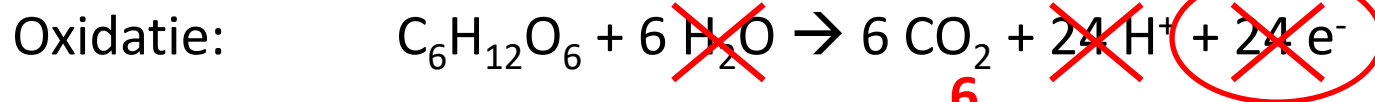

4. Maak lading kloppend met e^- :

Er moeten bij de reductie evenveel elektronen in
als er bij de oxidatie elektronen uit gaan

Oefening halfreacties

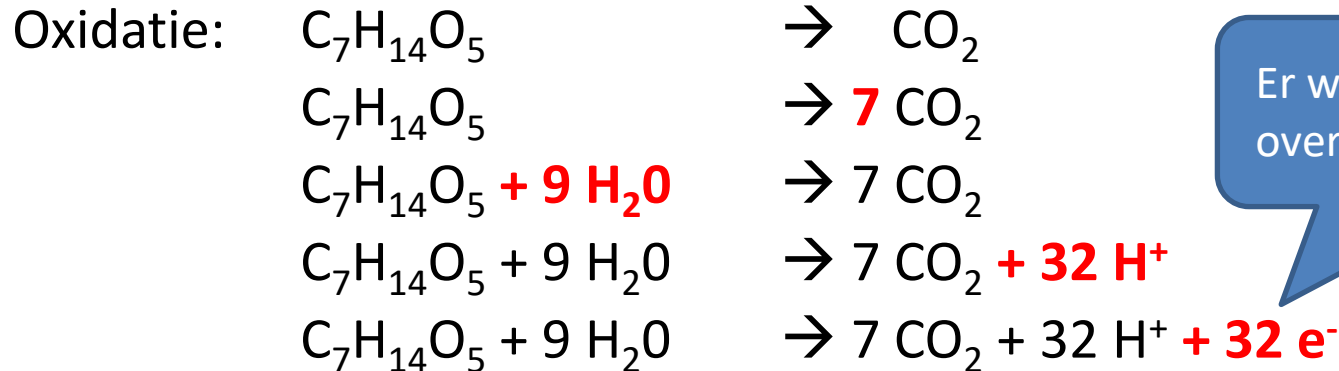
Oefening 1

Een bacterie oxideert het koolhydraat $C_7H_{14}O_5$ tot CO_2 met behulp van zuurstof.

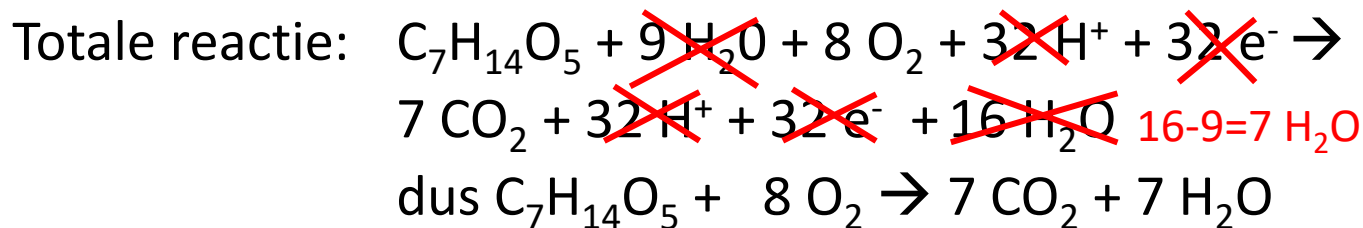
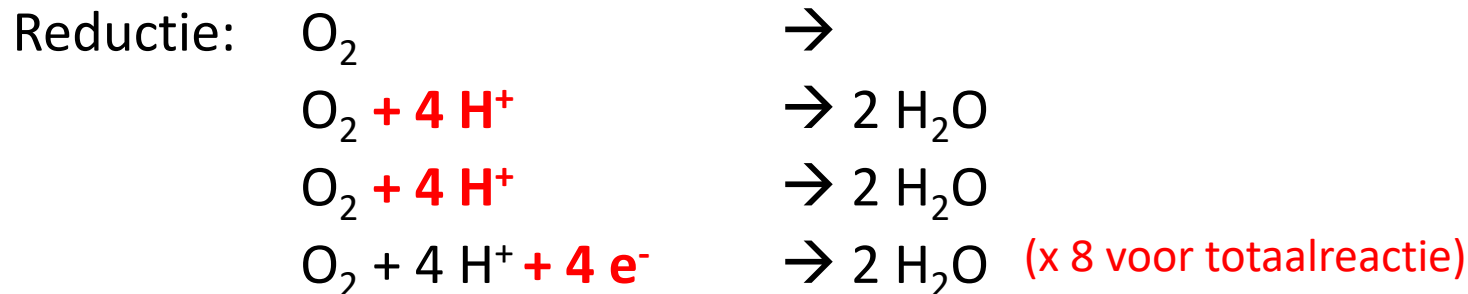
- Stel de halfreacties voor deze redoxreactie op
- Hoeveel elektronen worden er overgedragen?
- Wat is de totale reactie?

Uitwerking oefening 1

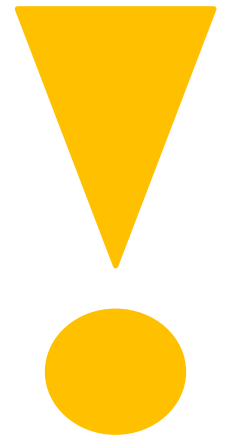
Een aerobe bacterie oxideert het koolhydraat $C_7H_{14}O_5$ tot CO_2

Er worden 32 elektronen overgedragen per $C_7H_{14}O_5$.

Controles

(wees niet lui en voer ze altijd uit):

Halfreacties:

- komen bij de oxidatie electronen vrij?
- worden bij de reductie electronen opgenomen?

Totaalreactie:

- Aantal C links rechts gelijk?
- Aantal O links rechts gelijk?
- Aantal H links rechts gelijk?
- Lading links en rechts gelijk?

ΔG° van een redoxreactie berekenen

Om de ΔG° te kunnen berekenen moet je twee dingen weten:

- ✓ het aantal elektronen dat wordt overgedragen
- 2) het verschil in redoxpotentialaal tussen de reductor en de oxidator

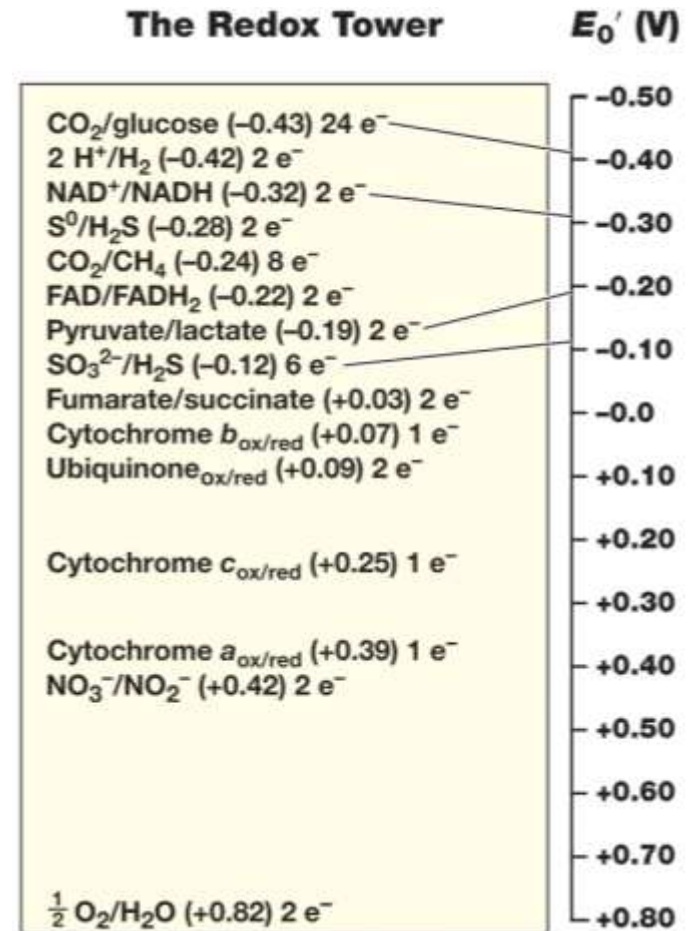
Redoxpotentialiaal (E_0')

Tendency to donate or accept electrons

Redox couples, e.g: $2 \text{H}^+ / \text{H}_2$
oxidized reduced

The reduced substance of the couple at the top of the tower has the greatest tendency to **donate** electrons

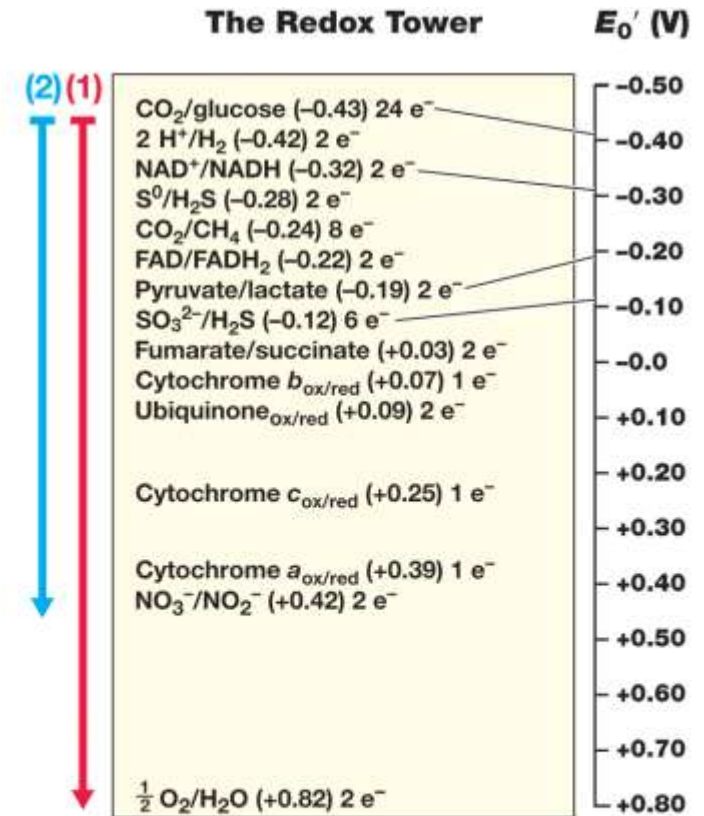
The oxidized substance of the couple at the bottom of the tower has the greatest tendency to **accept** electrons

Redoxpotentialiaal (E_0')

The greater the difference in reduction potential between electron donor and acceptor, the more free energy is released

Dus: hoe verder je valt hoe meer energie er vrijkomt

(1) $\Delta G^{0'}$ = **-2895 kJ**

(2) $\Delta G^{0'}$ = **-1992 kJ**

Van redoxpotentiaal naar ΔG°

Nernstvergelijking:

$$\Delta G^\circ = -nF \Delta E_0'$$

n = aantal electronen dat vrijkomt (per molecuul van de elektrondonor)

F = constante van Faraday (96.48 Kj/V)

$\Delta E_0'$ = verschil in redoxpotentiaal

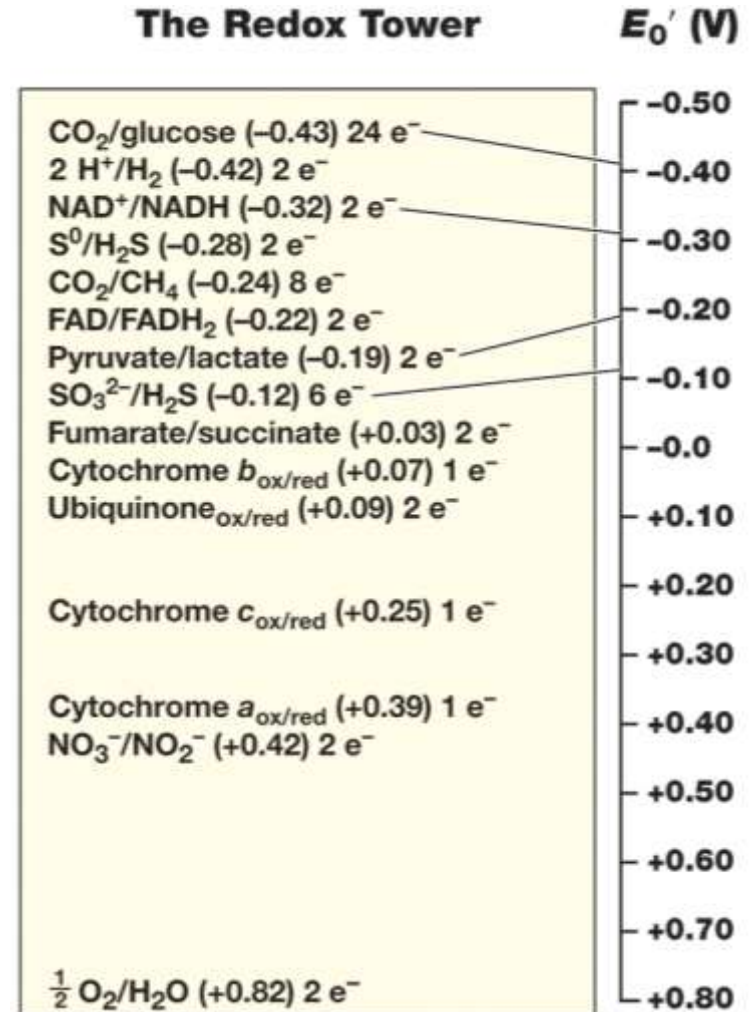
Hoe kom je aan $\Delta E_0'$

Wat moet je weten?

- E_0' van beide redoxkoppels
- $\Delta E_0' = E_0' \text{ (koppel dat e- opneemt)} - E_0' \text{ (koppel dat e- afstaat)}$

Controle: 'traject' van de eletronen:

- e^- van boven naar beneden?
 $\Rightarrow \Delta E_0'$ positief
- e^- van beneden naar boven?
 $\Rightarrow \Delta E_0'$ negatief

Voorbeeld

Pyruvaat / lactaat

oxidized

reduced

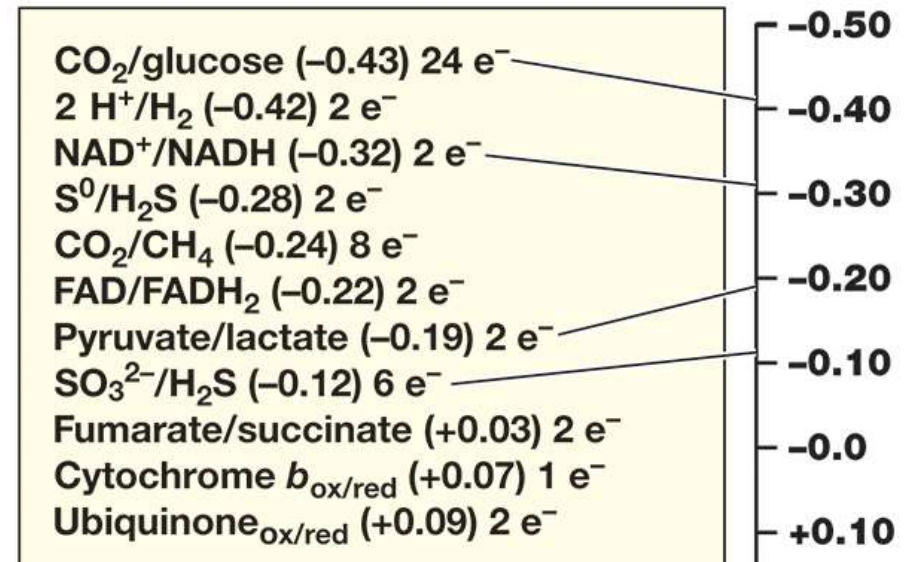
NAD^+ / NADH

oxidized

reduced

The Redox Tower

E_0' (V)

mogelijkheid 1: NADH wordt geoxideerd en pyruvaat wordt gereduceerd

OX: $\text{NADH} \rightarrow \text{NAD}^+$

RED: pyruvaat $\rightarrow$ lactaat

mogelijkheid 2: lactaat wordt geoxideerd en NAD^+ wordt gereduceerd

OX: lactaat $\rightarrow$ pyruvaat

RED: $\text{NAD}^+ \rightarrow \text{NADH}$

Wat is de $\Delta E_0'$?

Voorbeeld berekenen $\Delta E_0'$

NADH geoxideerd tot NAD^+ m.b.v. pyruvaat

OX: $\text{NADH} \rightarrow \text{NAD}^+$

RED: pyruvaat $\rightarrow$ lactaat

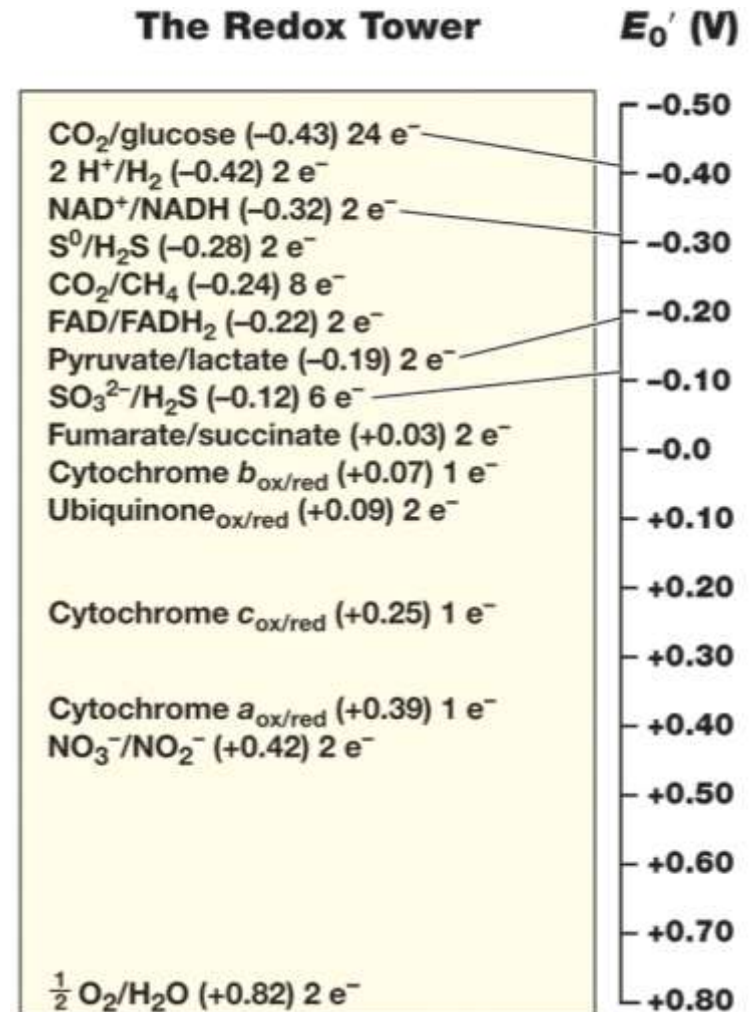
E_0' pyruvaat/lactaat: -0.19 V

E_0' NAD^+/NADH : -0.32 V

$$\Delta E_0' = -0.19 - -0.32 \text{ V} = +0.13 \text{ V}$$

controle:

e^- van NADH naar pyruvaat $\rightarrow$ naar beneden in toren $\rightarrow \Delta E_0'$ positief
KLOPT!

Voorbeeld berekenen $\Delta E_0'$

lactaat geoxideerd tot pyruvaat m.b.v. NAD^+

OX: lactaat $\rightarrow$ pyruvaat

RED: $\text{NAD}^+ \rightarrow \text{NADH}$

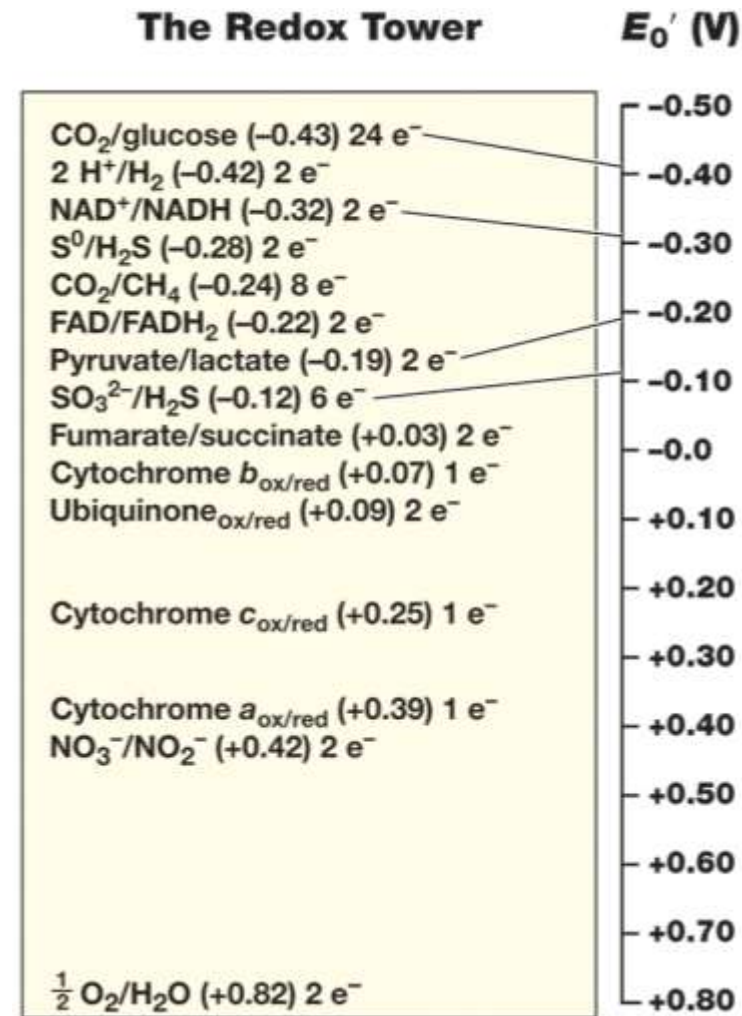
E_0' pyruvaat/lactaat: -0.19 V

E_0' NAD^+/NADH : -0.32 V

$$\Delta E_0' = -0.32 - -0.19 \text{ V} = -0.13 \text{ V}$$

Controle:

e^- van lactaat naar $\text{NAD}^+ \rightarrow$ naar
 boven in toren $\rightarrow \Delta E_0'$ negatief
 KLOPT!

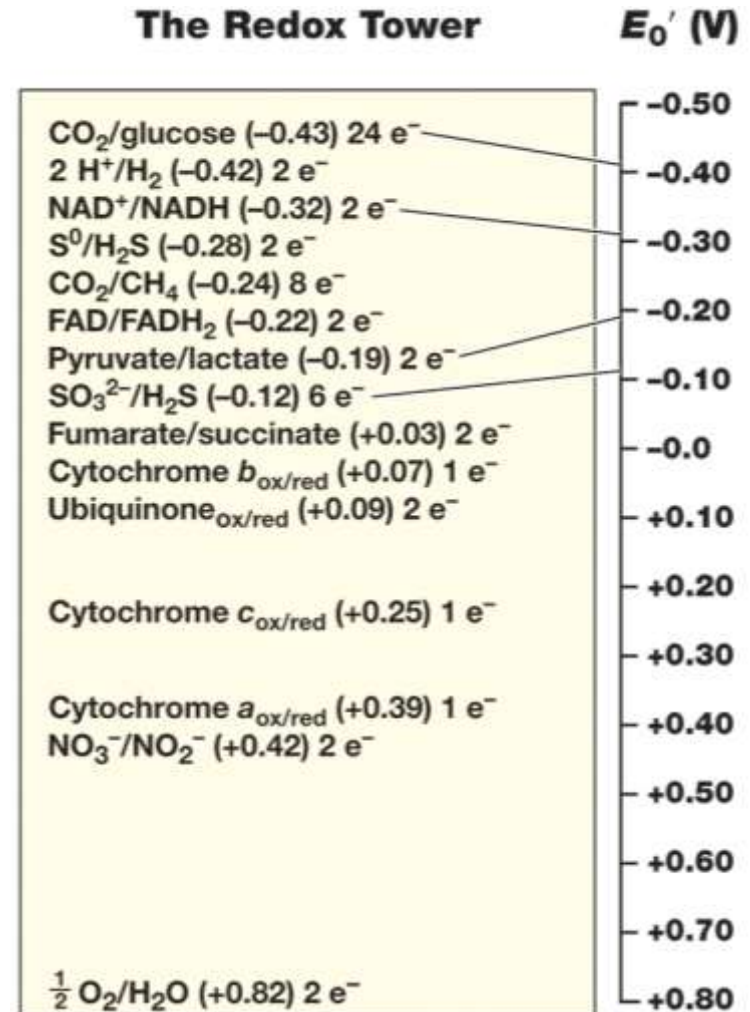

Berekenen $\Delta E_0'$: probeer het zelf

16e: figuur 3.4

De 'knaalgasbacterie' oxideert H_2 tot H^+
m.b.v. zuurstof

Wat is de $\Delta E_0'$?

Voorbeeld berekenen $\Delta E_0'$

H_2 wordt geoxideerd tot H^+ mbv O_2/H_2O

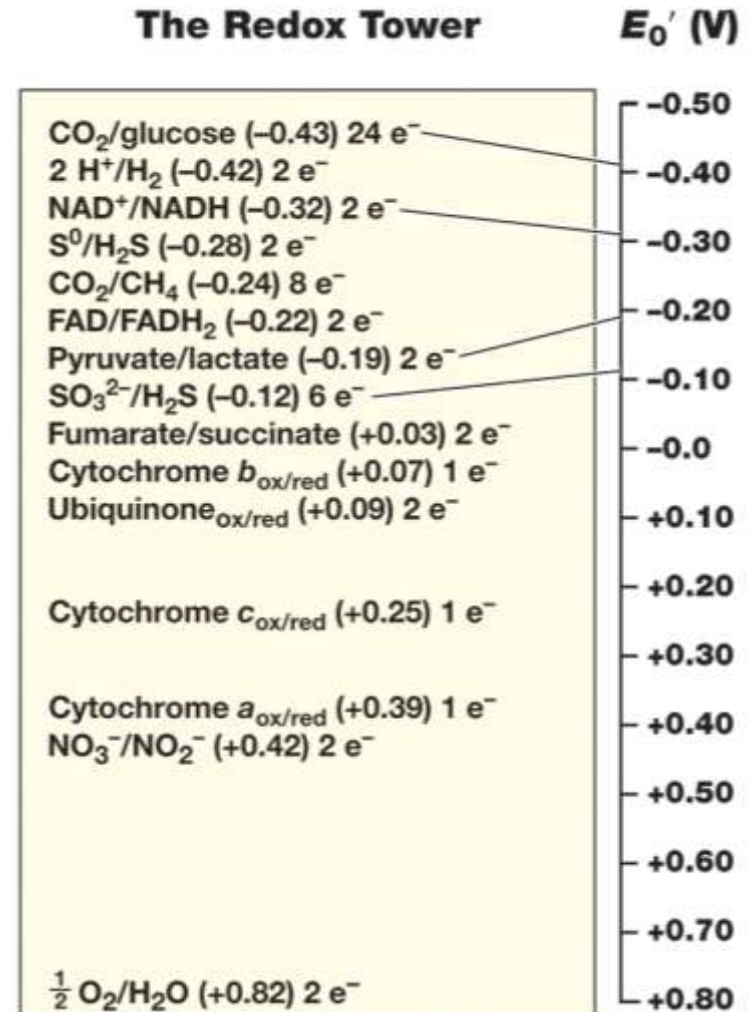
$$E_0' \text{ } 2H^+/H_2: -0.42 \text{ V}$$

$$E_0' \text{ } O_2/H_2O: +0.82 \text{ V}$$

$$\Delta E_0' = 0.82 - -0.42 = +1.24 \text{ V}$$

Controle:

naar beneden in toren $\rightarrow \Delta E_0'$ positief
KLOPT!

Terug naar de Nernstvergelijking

$$\Delta G^{0'} = -nF \Delta E_0'$$

n = aantal overgedragen elektronen

F = constante van Faraday (96.48 Kj/V)

$\Delta E_0'$ = verschil in redoxpotential (=> m.b.v. elektronentoren)

Let op:

$\Delta G^{0'}$ berekenen we kJ per mol substraat.

n = aantal elektronen dat vrijkomt **per molecuul van de elektrondonor**.

Het getal n haal je uit de **halfreactie** van de oxidatie.

Gebruik dus niet het aantal elektronen na balansen!

Berekenen $\Delta G^0'$ – probeer het zelf

Methanococcus capsulatus oxideert methaan (CH_4) naar CO_2 m.b.v. zuurstof

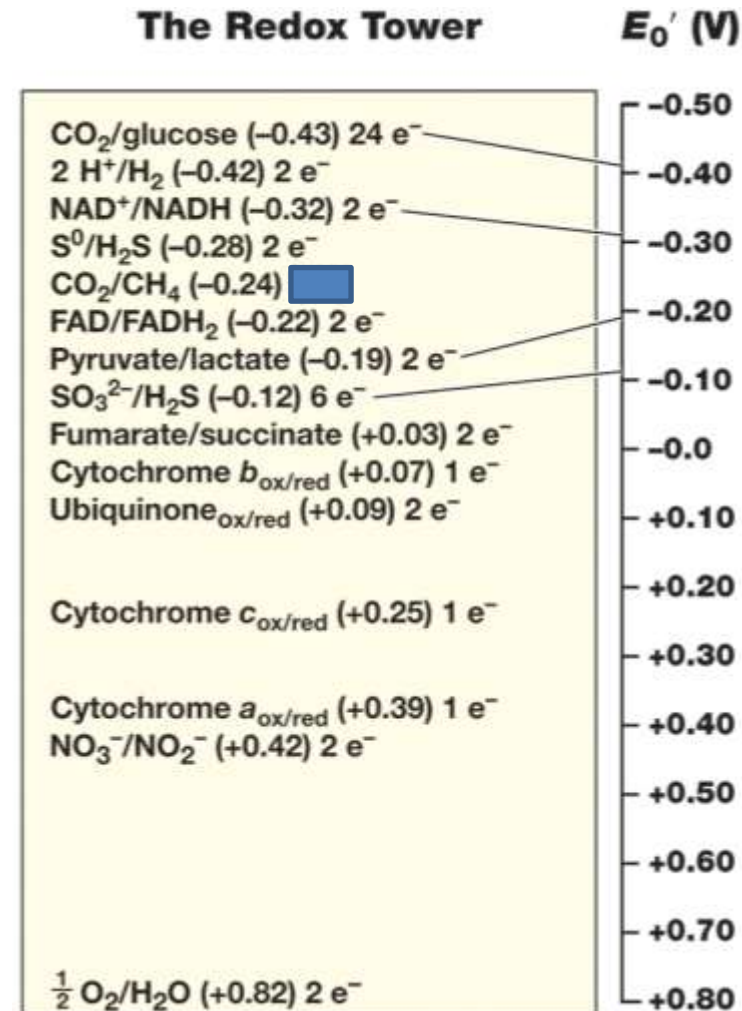
16e: figuur 3.4

VRAAG: Wat is de $\Delta G_0'$ van deze reactie?

$$\Delta G^0' = -nF \Delta E_0'$$

F = constante van Faraday (96.48 Kj/V)

TIJD OVER? Stel de totaalreactie van de oxidatie van methaan m.b.v. zuurstof op.

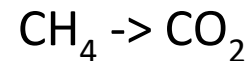
Stap 1: aantal elektronen (n)

Stel hiervoor de oxidatie halfreactie op:

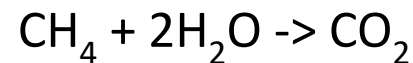
Oxidatie:

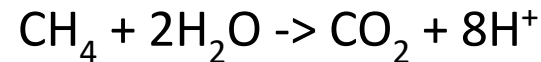
1) Maak C kloppend:

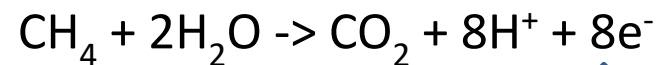
2) Maak O kloppend met water:

3) Maak H kloppend met H^+ :

4) Lading kloppend met e^- :

Er worden 8 elektronen
overgedragen per CH_4

Stap 2: berekenen $\Delta E_0'$

16e: figuur 3.4

Methaan (CH_4) wordt geoxideerd tot CO_2
m.b.v. zuurstof

Wat is de $\Delta E_0'$?

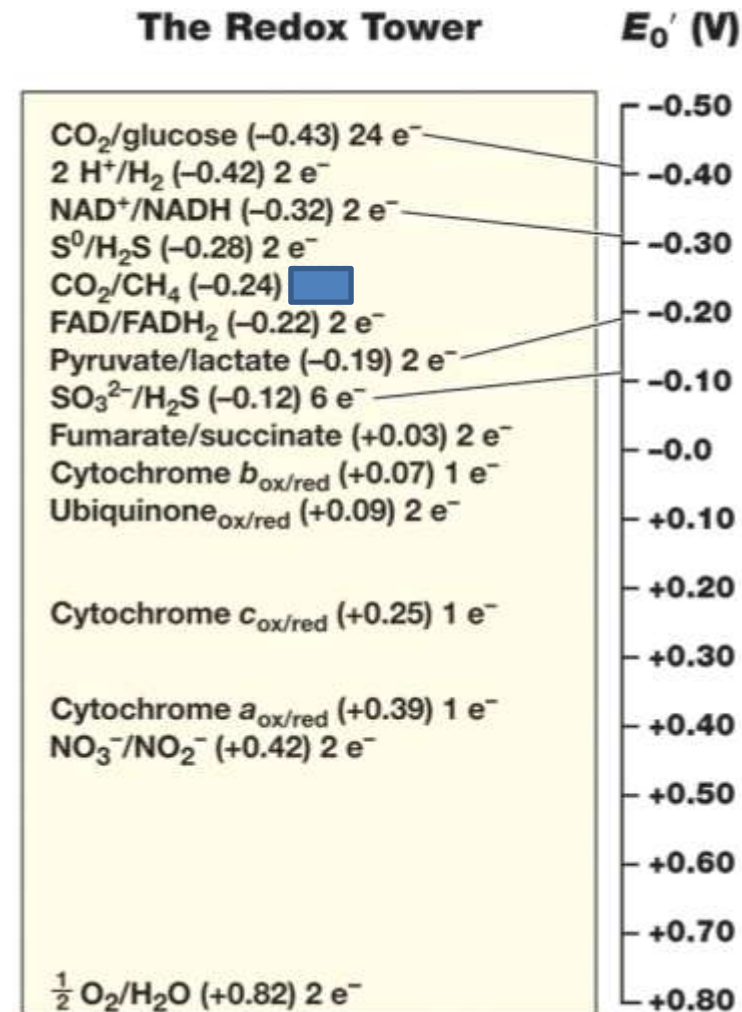
Antwoord:

$$\text{CO}_2/\text{CH}_4 = -0.24 \text{ V}$$

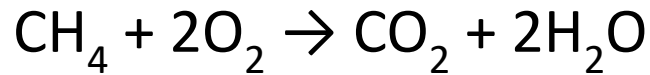
$$\text{O}_2/\text{H}_2\text{O} = +0.82 \text{ V}$$

$$\Delta E_0' = 0.82 - -0.24 = 0.82 + 0.24 = +1.06 \text{ V}$$

($\rightarrow$ naar beneden in toren $\rightarrow \Delta E_0'$ positief)

Stap 3: $\Delta G^{0'}$ berekenen

$$\Delta G^{0'} = -nF \Delta E_0'$$

n = aantal elektronen

F = constante van Faraday (96.48 Kj/V)

$\Delta E_0'$ = verschil in elektronen potentiaal donor acceptor

$$\begin{aligned}\Delta G^{0'} &= -n * F * \Delta E_0' \\ &= -8 * 96.48 * 1.06 \\ &= -818.2 \text{ kJ per mol CH}_4\end{aligned}$$

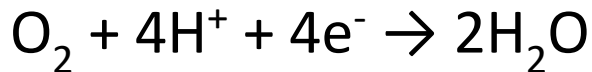
LET OP DE EENHEDEN (OOK BIJ TENTAMEN!)

Totaalreactie van de oxidatie CH_4 naar CO_2 ?

Halfreactie oxidative (zie ook stap 1 vorige opgave):

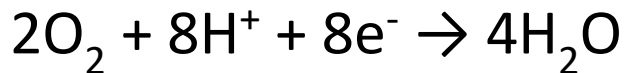
Halfreactie reductive (zie ook eerdere oefenopgave):

Oxidatie: 8 elektronen komen vrij

Reductie: 4 elektronen opgenomen

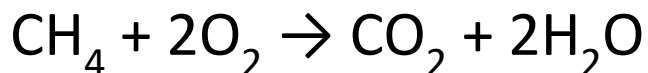
Dus: reductie x 2

Totaal:

Vereenvoudigen:

Oefenen

Er staan een oefenopgaven op Blackboard.

Alle figuren in deze PowerPoint zijn eigen werk of afkomstig uit Brock Biology of Microorganisms (16th edition, Pearson) tenzij anders vermeld.